

БАТЛАВ:

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ҮНЭЛГЭЭ
АУДИТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Ч.ХАНДСҮРЭН

ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:

“БИ ЭС АЙ” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ш.ЖАРГАЛСАЙХАН

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ӨЛЗИЙТ СУМЫН НУТАГТ ХЭРЭГЖИЖ
БУЙ “БАРУУН ХАРГАНАТ” АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫГ ИЛ АРГААР
АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 5035503

ХЯНАСАН:

ХБОБЗГ-ИЙН ШИНЖЭЭЧ

БОЛОВСРУУЛСАН:

“БИ ЭС АЙ” ХХК-ИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЭРГЭЖИЛТЭН

О.АЗЗАЯА

2024 он

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	3
2. ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ ТҮҮНИЙ ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ	12
3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ	15
4. 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	17
5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ 19	
6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	25
7. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗЫН БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	26
8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	27
9. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	27
10. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	28
11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	30
12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР	31
13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	34
14. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	36

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн эргэлтийн цэгийн солбилцол.....	4
Хүснэгт 2. Нөөцийн нэгдсэн хүснэгт	4
Хүснэгт 3. Үлдэгдэл нөөц	5
Хүснэгт 4. Уулын ажлын механикжуулалтын бүтэц.....	6
Хүснэгт 5. Ил уурхайн ажлын горим	7
Хүснэгт 6. Ашиглалтын 1-р жилийн календарьчилсан төлөвлөгөөний задаргаа	8
Хүснэгт 7. Ашиглалтын 2-р жилийн календарьчилсан төлөвлөгөөний задаргаа	8
Хүснэгт 8. Ашиглалтын жилүүдийн календарьчилсан төлөвлөгөөний задаргаа	8
Хүснэгт 9. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардлын задаргаа	18
Хүснэгт 10. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	19
Хүснэгт 13. Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	28
Хүснэгт 14. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	30
Хүснэгт 15. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	31
Хүснэгт 16. БОМТ-ийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	34
Хүснэгт 17. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөө	36

Зургийн жагсаалт

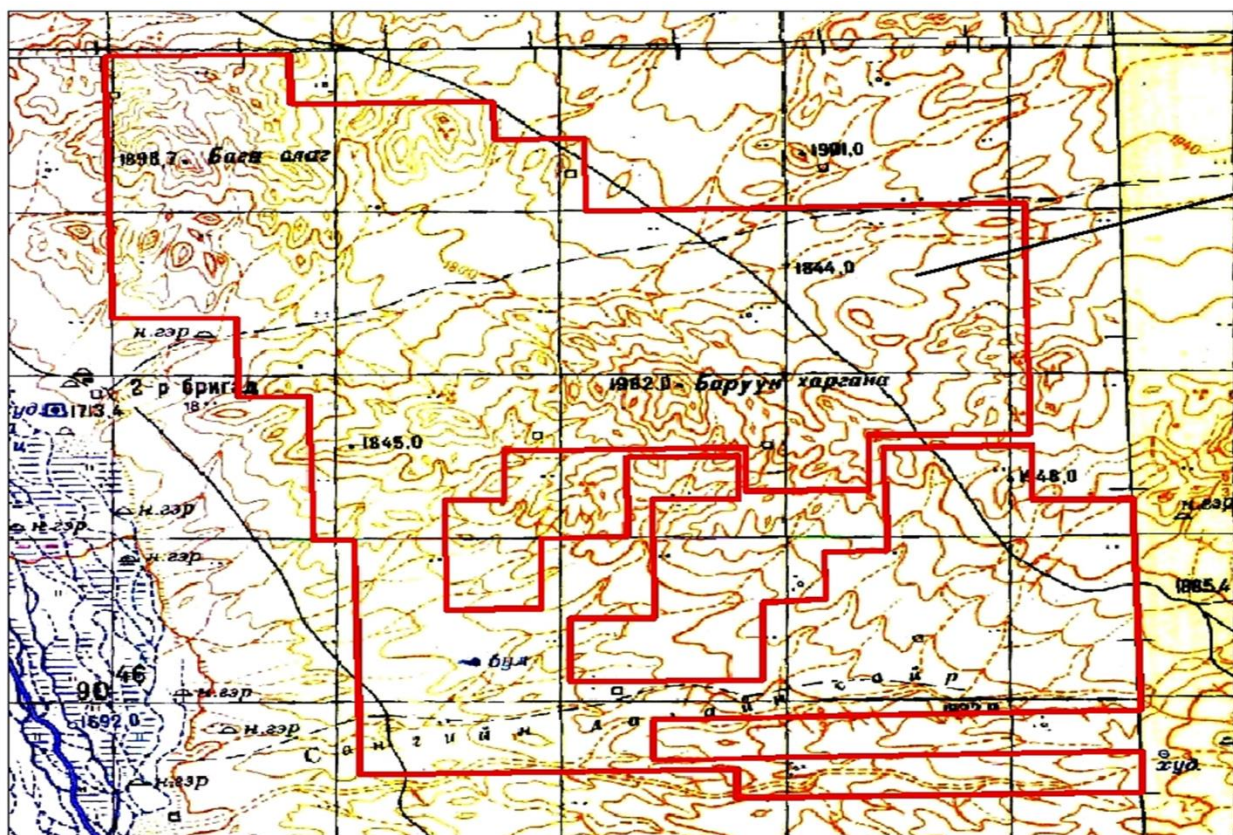
Зураг 1. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн барзүйн зураг	3
Зураг 2. Олборлолтын бүдүүвч зураг.....	6
Зураг 3. Ашиглаж буй уурхайн кемп	10
Зураг 4. Түлшний агуулах	10
Зураг 5. Төслийн талбайн хөрсөн бүрхэвч	12

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр: “Баруун харганат” алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Би эс ай” ХХК /улсын бүртгэлийн дугаар: 9011361120, регистрийн дугаар: 5035503, албан ёсны хаяг: Улаанбаатар, Сүхбаатар, 1-р хороо, Энхтайвны өргөн чөлөө, 12/1, 16 тоот утас: 88085059/

Төслийн байршил: Улаанбаатар хотоос 665 км, Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт Түйн голын сав газарт байрлана. Баянхонгор аймгийн төвөөс 25 км, Өлзийт сумын төвөөс 14 км зайд байрлана.

Зураг 1. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн барзүйн зураг

Тусгай зөвшөөрөл: Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт орших Баруун Харганатын алтны шороон ордод MV-021465 дугаар бүхий 5864.43 га талбайд ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг АМГТГ-ын Кадастрын хэлтсээс 2019 оны 09-р сарын 24-ний өдөр 9019013029 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй “Би Эс Ай” ХХК-д олгосон. 2021 оны 06 сарын 22 өдөр тусгай зөвшөөрлийн талбайг хэсэгчлэн буцаан өгч 4791.43 га талбайд үйл ажиллагаа явуулж байна.

*Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг
ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө*

Хүснэгт 1. Тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн эргэлтийн цэгийн солбилцол

№	Уртраг	Өргөрөг	№	Уртраг	Өргөрөг
1	100° 54' 17.45"	45° 59' 59.64"	26	100° 56' 4.8"	45° 55' 47.5"
2	100° 53' 0.52"	45° 59' 59.64"	27	100° 56' 4.8"	45° 56' 13"
3	100° 53' 0.52"	45° 58' 15.52"	28	100° 56' 41"	45° 56' 13"
4	100° 53' 51.33"	45° 58' 15.52"	29	100° 56' 41"	45° 56' 59.4"
5	100° 53' 51.33"	45° 57' 43.04"	30	100° 57' 17.4"	45° 56' 59.4"
6	100° 54' 20.53"	45° 57' 43.04"	31	100° 57' 17.4"	45° 57' 16.4"
7	100° 54' 20.53"	45° 56' 45.65"	32	100° 56' 31"	45° 57' 16.4"
8	100° 54' 37.01"	45° 56' 45.65"	33	100° 56' 31"	45° 56' 45.3"
9	100° 54' 37.01"	45° 55' 12.35"	34	100° 55' 54"	45° 56' 45.3"
10	100° 57' 12.32"	45° 55' 12.35"	35	100° 55' 54"	45° 56' 17"
11	100° 57' 12.32"	45° 55' 0"	36	100° 55' 15"	45° 56' 17"
12	101° 0' 0.58"	45° 55' 0"	37	100° 55' 15"	45° 57' 1"
13	101° 0' 0.58"	45° 55' 16.2"	38	100° 55' 40"	45° 57' 1"
14	100° 56' 38.8"	45° 55' 16.2"	39	100° 55' 40"	45° 57' 20"
15	100° 56' 38.8"	45° 55' 32.65"	40	100° 57' 21"	45° 57' 20"
16	101° 0' 0.58"	45° 55' 32.65"	41	100° 57' 21"	45° 57' 2"
17	101° 0' 0.57"	45° 56' 56.11"	42	100° 58' 11"	45° 57' 2"
18	100° 59' 19.37"	45° 56' 56.11"	43	100° 58' 11"	45° 57' 23"
19	100° 59' 19.37"	45° 57' 18.8"	44	100° 59' 19.37"	45° 57' 23"
20	100° 58' 18"	45° 57' 18.8"	45	100° 59' 19.37"	45° 58' 55"
21	100° 58' 18"	45° 56' 38"	46	100° 56' 18"	45° 58' 55"
22	100° 57' 51.8"	45° 56' 38"	47	100° 56' 18"	45° 59' 24"
23	100° 57' 51.8"	45° 56' 18.6"	48	100° 55' 41.35"	45° 59' 24"
24	100° 57' 25.5"	45° 56' 18.6"	49	100° 55' 41.35"	45° 59' 39.4"
25	100° 57' 25.5"	45° 55' 47.5"	50	100° 54' 17.45"	45° 59' 39.4"

Уурхайн нөөц: Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутаг дахь Баруун Харганатын алтны шороон орд геологийн тогтцын хувьд харьцангуй нийлмэл, элсний зузаан тогтвор муутай, ашигт эрдсийн агуулга туйлын жигд биш, ашигт давхаргын тогтоц энгийн байгаа нь ордыг ашигт малтмалын ангиллын 2-р бүлэгт хамруулж болох хэдий ч хайгуулын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд тогтоогдсон нөөц харьцангуй бага нөөцтэй ордод хамаарч байгаа байдлыг харгалзан 3-р бүлэгт хамруулжээ.

Хүснэгт 2. Нөөцийн нэгдсэн хүснэгт

Блокийн дугаар, нөөцийн зэрэглэл	ЭБМЗ баталсан нөөц				
	Эзлэхүүн, мян.м³		Дундаж агуулга, мг/м³	Алтны нөөц, кг	
	Хөрс	Элс		Шлих	Цэвэр
В-4	144.39	13.85	767.60	10.63	10.23
В-5	202.31	13.72	632.25	8.67	8.35
С-3	114.26	8.29	471.68	3.91	3.76
Бодитой В	346.71	27.56	700.2	19.30	18.59

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Боломжтой С	114.26	8.29	471.7	3.91	3.76
Нийт /В+С/	460.96	35.85	647.4	23.21	22.35

Хайгуулын ажлын үр дүнгээр Харгантын ар, өвөр хөндийд бодитой В зэргээр 700.24 мг/м³ дундаж агуулгатай 27.56 мян.м³ элс, шлихээр 19.30 кг, химийн цэврээр 18.59 кг алтны нөөц, боломжтой С зэргээр 471.68 мг/м³ дундаж агуулгатай 8.29 мян.м³ элс, шлихээр 3.91 кг, химийн цэврээр 3.76 кг алтны нөөц, Ордын хэмжээнд 647.4 мг/м³ дундаж агуулгатай 35.85 мян.м³ элс, шлихээр 23.21 кг, химийн цэврээр 22.35 кг алтны нөөцийг тогтоожээ.

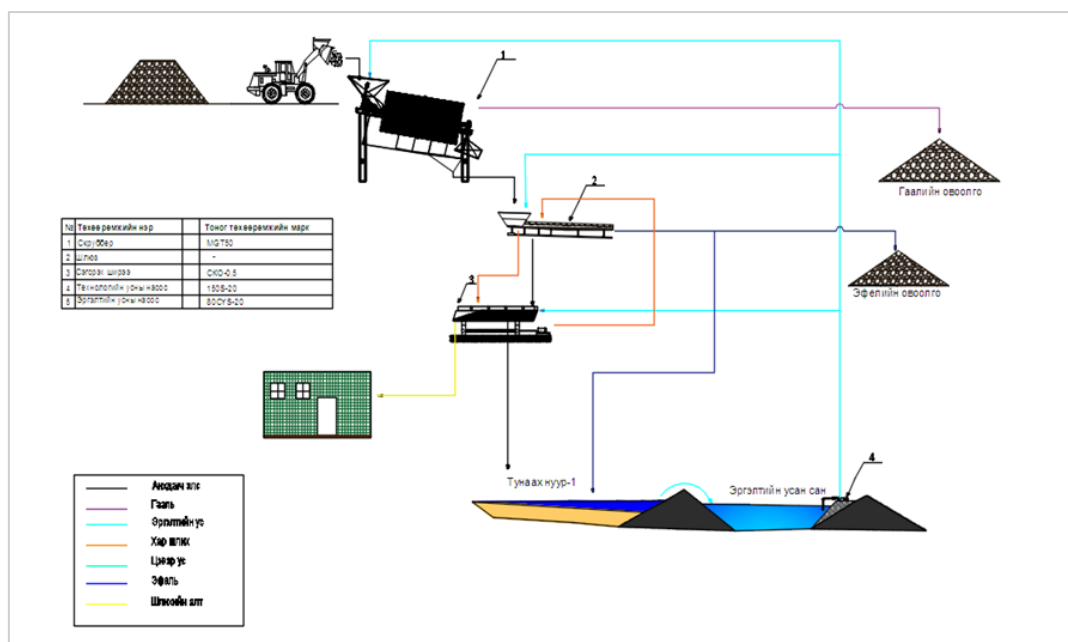
Хүснэгт 3. Үлдэгдэл нөөц

Блокийн дугаар, нөөцийн зэрэглэл	Үлдэгдэл нөөц				
	Эзлэхүүн, мян.м ³		Дундаж агуулга, мг/м ³	Алтны нөөц, кг	
	Хөрс	Элс		Шлих	Цэвэр
В-3	65.70	5.60	227.77	1.28	1.23
С-2	4.70	0.60	183.85	0.10	0.10
Нийт /В+С/	70.40	6.20	222.58	1.38	1.33

Уурхайн ашиглалтын систем: Ордын уул геологийн нөхцөл, ашиглалтын систем, уурхайн тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн хүчин чадал, зэргийг харгалзан экскаватор, автосомасвалын хослол, блок нээх үед бульдозероор түрж, хөрсний гадаад овоолго, элсний дотоод овоолго үүсгэн ашиглах боломжтой гэж үзлээ. Дээрх ашиглалтын системийг Баруун Харганат алтны шороон ордын хэмжээнд ашиглана.

Элс баяжуулах ажилд “NG050” маркийн скруббер ашигласнаар элс болон хөрсийг богино зайд тээвэрлэж, уурхайн ашигласан орон зайг дотоод овоолгоор дүүргэж, техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг нэгэн зэрэг хийх юм. Энэ нь уурхайн нөхөн сэргээлтийн ажлыг богино хугацаанд хийх нөхцөлийг бүрдүүлж байна.

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

Зураг 2. Олборлолтын бүдүүвч зураг

Баруун Харганат алтны шороон ордын ашиглалтын үндсэн процессууд:

- Үржил шимт өнгөн хөрс хуулалтын ажил
- Хөрс хуулалтын ажил
- Элс олборлолтын ажил
- Элс угаалтын (баяжуулалтын) ажил
- Хөрсний овоолгын тэгшлэлтийн ажил
- Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажил

Баруун Харганат алтны шороон ордын уул-техникийн нөхцөлөөс хамаарч авто тээвэртэй, дотоод овоолго бүхий ашиглалтын системийг ашиглана.

Ил уурхайн хэлбэр, хэмжээ, чулуулгийн технологийн шинж чанар зэрэг суурь нөхцөлүүдийг үндэслэн дараах механикжуулалтын бүтцийг хөрс хуулалт, элс олборлолтын ажилд тохиромжтой гэж үзэж байна.

Хүснэгт 4. Уулын ажлын механикжуулалтын бүтэц

Процессууд (тоног төхөөрөмж)			
Шимт хөрс хуулалт	Ухаж түрэх		Овоолох
	Бульдозер		Бульдозер
Хөрс хуулалт	Ухаж ачих		Овоолго
	Экскаватор, Автосамосвал		Автосамосвал, Бульдозер
Элс олборлолт	Ухаж ачих	Овоолго	Ухаж ачих
	Экскаватор	Автосамосвал	Угаах төхөөрөмж

Уурхайн ажиллах горим: Уурхайн ажиллах горимыг уурхайн хүчин чадал, жилд гүйцэтгэх уулын ажлын хэмжээ, өвлийн улирлын үргэлжлэх хугацаа зэргээс хамааруулан 4 сарын эхнээс 10 сарын 20 хүртэл буюу 7 сарын хугацаанд, 12 цагийн 2 ээлжээр ажиллана. Уурхайн жилд ажиллах хоног 192 хоног, буюу 1920 цаг байна.

Үйлдвэрлэлийн бусад ажил болох цахилгаан хангамж, усан хангамж, гэрэлтүүлэг, усан сан байгуулах болон угаах төхөөрөмж /скруббер/ зэргийг угсарч монтажлах ажлуудыг дотоод ажлын зохион байгуулалтаар гүйцэтгэнэ.

Хүснэгт 5. Ил уурхайн ажлын горим

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Хэмжээ
1	Хуанлийн	хоног	211
2	Төлөвлөгөөт засвар үйлчилгээ	хоног	5
3	Төлөвлөгөөт бус зогсолт	хоног	11
4	Бэлтгэл ажлын хоног	хоног	3
5	Уурхайн жилд цэвэр ажиллах хоног	хоног	192
6	Хоногт ажиллах ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	цаг	12
7	Ээлжийн тоо	ш	2
8	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа, цаг	цаг	12
9	Ээлжин дэх сул зогсолт (үдийн цай, тос түлш нэмэх)	цаг	0.5
10	Ээлжийн бэлтгэл, төгсгөл	цаг	0.5
11	Өдрийн сул зогсолт	цаг	1
12	Бүтээлтэй ажиллах цаг	цаг	10
13	Жилд ажиллах нийт цаг	цаг	1920

Уурхайн хүчин чадал: MV-021465 тоот ашигт малтмал ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй талбайд хамаарах Баруун Харгант алтны шороон ордын ашиглалтын 1-р жилд В-4, В-5, 2-р жилд В-3, В-5, С-2, С-3 нөөцийн блокуудыг олборлохоор төлөвлөсөн.

Уулын ажлыг дотоод овоолготой авто тээвэртэй ашиглалтын системээр явуулах ба ашиглалтын эхний жилд В-4 блокоос олборлолт эхэлж блокийн хөрсийг хуучин уурхайн хөрсний овоолгыг үргэлжлүүлэн автосамосвал бульдозерын хослолоор ажиллана.

Ордын хөрсний дундаж зузаан 15.73 м, элсний дундаж зузаан 1.18-1.36 м байгаа тул уурхайн гүн дунджаар 17 м байхаар байна. Уурхайн хажуугийн тогтворжилтыг хангахын тулд уурхайн хажуугийн өнцгийг тус уурхайн өмнөх ашиглалтын параметруудийг тусган байгуулахаар төлөвлөв. Уурхайн 70 градусаас ихгүй налуутай байгуулна.

Хөрс хуулалтын хэмжээн дээр хажуугаас нэмэгдэх хөрсний хэмжээг нэмж тооцоолсон. Уг тооцоог хийхдээ тухайн блокийн хөрс болон ашигт давхаргын нийлбэр гүн, уурхайн хажуугийн өнцгөөс нь хамааруулан ил уурхайн хажуугийн гурвалжин хэсгийн талбайг

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

тодорхойлсон ба үүнийг тухайн блокийн хоосон чулуулагтай харьцаж буй хүрээний уртаар үржүүлэх байдлаар блок тус бүр дээр тооцсон болно.

Хөрс хуулалт болон олборлолтын ажлын зохион байгуулалт, уулын ажлын өрнөл дарааллыг ашиглалтын жил бүрээр дараах байдлаар харуулав.

Ашиглалтын 1-р жилийн уулын ажлын календарчилсан төлөвлөгөөг дараах хүснэгтэд үзүүлээ.

Хүснэгт 6. Ашиглалтын 1-р жилийн календарчилсан төлөвлөгөөний задаргаа

1-р жил								
Хэсэгшил	Блокийн дугаар нөөцийн зэрэглэл	Шимт хөрс	Хөрс хуулалт	Элс олборлолт	Дундаж агуулга, гр/м ³	Алт, кг		Нийт уулын цул
		мян.м ³	мян.м ³	мян.м ³	гр/м ³	Шлих-ээр	Химийн цэврээр	мян.м ³
Харгант	В-4	11.33	169.75	15.99	661.4	10.58	10.18	185.7
	В-5	13.30	222.82	15.29	536.1	8.20	7.89	238.1
Бодитой В		24.64	392.57	31.28	600.16	18.77	18.08	423.85
Нийт В		24.64	392.57	31.28		18.77	18.08	423.85

Ашиглалтын 1-р жилд нийт 392.57 мян.м³ хөрс хуулж, 600.16 мг/м³ дундаж агуулгатай нийт 31.28 мян.м³ элс, шлихээр 18.77 кг алт, химийн цэврээр 18.08 кг алт олборлохоор төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 7. Ашиглалтын 2-р жилийн календарчилсан төлөвлөгөөний задаргаа

2-р жил								
Хэсэгшил	Блокийн дугаар нөөцийн зэрэглэл	Шимт хөрс	Хөрс хуулалт	Элс олборлолт	Дундаж агуулга, гр/м ³	Алт, кг		Нийт уулын цул
		мян.м ³	мян.м ³	мян.м ³	гр/м ³	Шлихээр	Химийн цэврээр	мян.м ³
Харгант	В-5	0.6	11.7	0.80	536.11	0.43	0.42	12.5
	С-3	10.46	138.2	9.6	406.7	3.89	3.75	147.8
	В-3	8.60	106.6	7.6	167.2	1.3	1.2	114.2
	С-2	0.70	11.5	0.8	132.6	0.1	0.1	12.2
Бодитой В		9.15	118.32	8.42	202.4	1.71	1.64	126.74
Боломжтой С		11.16	149.74	10.31	386.8	3.99	3.85	160.05
Нийт В+С		20.31	268.06	18.74	303.88	5.69	5.48	286.79

Ашиглалтын 2-р жилд нийт 268.06 мян.м³ хөрс хуулж, 303.88 мг/м³ дундаж агуулгатай нийт 18.74 мян.м³ элс, шлихээр 5.69 кг алт, химийн цэврээр 5.48 кг алт олборлохоор төлөвлөв.

Хүснэгт 8. Ашиглалтын жилүүдийн календарчилсан төлөвлөгөөний задаргаа

Уурхайн үндсэн ажил /олборлолт, хөрс хуулалт/														
Уурхайн үндсэн ажил	хэмжих нэгж	Ашиглалтын 1-р жил							Ашиглалтын 2-р жил					Нийт дүн
		4-р сар	5-р сар	6-р сар	7-р сар	8-р сар	9-р сар	10-р сар	4-р сар	5-р сар	6-р сар	7-р сар	8-р сар	

*Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг
ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө*

Уулын цул		25.4 6	66.3 9	66.5 5	69.56	68.80	68.80	58.29	39.38	67.61	53.36	63.22	63.22	710.64
Шимт хөрс	мян. м³	1.81	2.92	3.95	3.58	3.58	4.40	4.40	11.0	0.0	0.0	9.5	9.5	54.7
Хөрс хуулалт		25.5	61.1	61.1	64.3	63.3	63.3	53.9	39.4	62.2	48.4	59.0	59.0	660.6 3
Элс олборлолт			5.28	5.44	5.28	5.47	5.47	4.35		5.40	4.97	4.2	4.2	50.0 2
Дундаж агуулга, гр/м³	гр/м³		661. 40	661 .40	661.4 0	536.1 1	536.1 1	536.1 1		426.0 0	406.7 0	164.0 6	164.0 6	489.16
Алт Шлихээр			3.49	3.60	3.49	2.93	2.93	2.33		2.30	2.02	0.69	0.69	24.47
Химийн цэврээр	кг		3.36	3.46	3.36	2.83	2.83	2.24		2.21	1.95	0.66	0.66	23.56

Ашиглалтын 1-р жилд нийт 392.57 мян.м³ хөрс хуулж, 600.16 мг/м³ дундаж агуулгатай нийт 31.28 мян.м³ элс, шлихээ 18.77 кг алт, химийн цэврээр 18.08 кг алт олборлохоор төлөвлөв. Ашиглалтын 2-р жилд нийт 268.0 мян.м³ хөрс хуулж, 303.88 мг/м³ дундаж агуулгатай нийт 18.74 мян.м³ элс, шлихээр 5.69 кг алт, химийн цэврээр 5.48 кг алт олборлохоор төлөвлөв. Ордыг ашиглалтын эхний сард нээлтийг хийж В-4 блокоос 25.5 мян.м³ хөрсийг хуулахаар төлөвлөв.

Төслийн дэд бүтэц:

Барилга байгууламж

Уурхайн тосгоны барилга байгууламжид ажиллагсдын амрах байр, хоолны газар зэрэг барилга байгууламжууд хамаарах бөгөөд амрах байр нь дотроо тоглоомын өрөө, халуун хүйтэн ус, ариун цэврийн газартай байна.

Харин хоолны заал нь гал тогоо, угаалгын өрөө, ажиллагсад хооллох заалтай байна. Дээрх ахуйн байрууд нь бүгд сэндвичэн барилга байна. Түр тосгон нь ордын баруун хойд талд байрлах бөгөөд үерийн усны хамгаалалтын далан, шуудуунууд, үйлдвэрийн объектуудтай холбох зам харилцаа зэргийг уурхай байгуулалтын ажлын шатанд уурхайн ажилчдын хүчээр хийж гүйцэтгэнэ. Үйлдвэр, уурхайд нэг дор 88 хүн ажиллана.

Ажилчид таваараа амьдрах ажилчдын байр, конторын байр, хувцас угаалгын газар, бие засах болон ажилчдын халуун усны газар, дизелийн байр, агуулах, харуулын байр зэрэг барилга байгууламжууд байна.

Төслийн хугацаанд үйлдвэрлэлийн холбогдолтой түр барилга байгууламжуудыг барьж ашиглах эдгээр барилгууд нь зориулалтаасаа хамаарч сэндвичин болон контейнер байгууламжууд байна.

Агуулах, түлшний агуулах зэрэг байгууламжууд байна. Уурхайн хэмжээнд 3700 м² барилга байгууламж байна.

Хүснэгт 1. Уурхайн барилга байгууламжийн жагсаалт

№	Барилга байгууламж	Төрөл	Тоо
1	Дизелийн байр	сэндвич	1
3	Уурхайн хотхоны байр	контейнер	4

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

4	Цайны газар	контейнер	1
6	Халуун усны барилга	контейнер	1
7	Харуулын байр	сэндвич	1
10	Түлшний агуулах		1
Хэсгийн дүн			9

Уурхай Ажилчдын амралтын байр: Үйлдвэрийн орон тооны бүтцийн схемээс үзвэл нийт 90 ажилтан ээлжийн амралтын системээр ажиллах ба нэг дор 28 ажилтан ажиллаж, амьдарна. Ажилчдын байр нь нийт 1128,6 м² талбайтай сэндвичэн барилга байна. Уурхайн захиргааны байрны дэргэд байрлана.

Зураг 3. Ашиглаж буй уурхайн кемп

ШТМ-ын агуулахыг гал, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шаардлагын норм дүрмийн дагуу байрлуулан зориулалтын тоноглолоор хангасан байна.

Зураг 4. Түлшний агуулах

Агуулахын аж ахуй: Шатах тослох материалын агуулах: Түлшний агуулах нь ил уурхайн хэсэгт 50 м³ багтаамж бүхий ёмкостьтой байна. Тослох материал нь засварын цехэд, тусдаа агуулахын өрөөнд байрлана.

Сэлбэг материалын агуулах: Уурхайн тоног төхөөрөмжийн тоо, бүтцээс хамааруулан сэлбэг материалын агуулах нь ил уурхай дээр дулаалга бүхий 20 тн -ын контейнер 5 ш-ийг, засвар механикийн цехэд 100 м² бүхий өрөөтэй байхаар төсөлд тусгав.

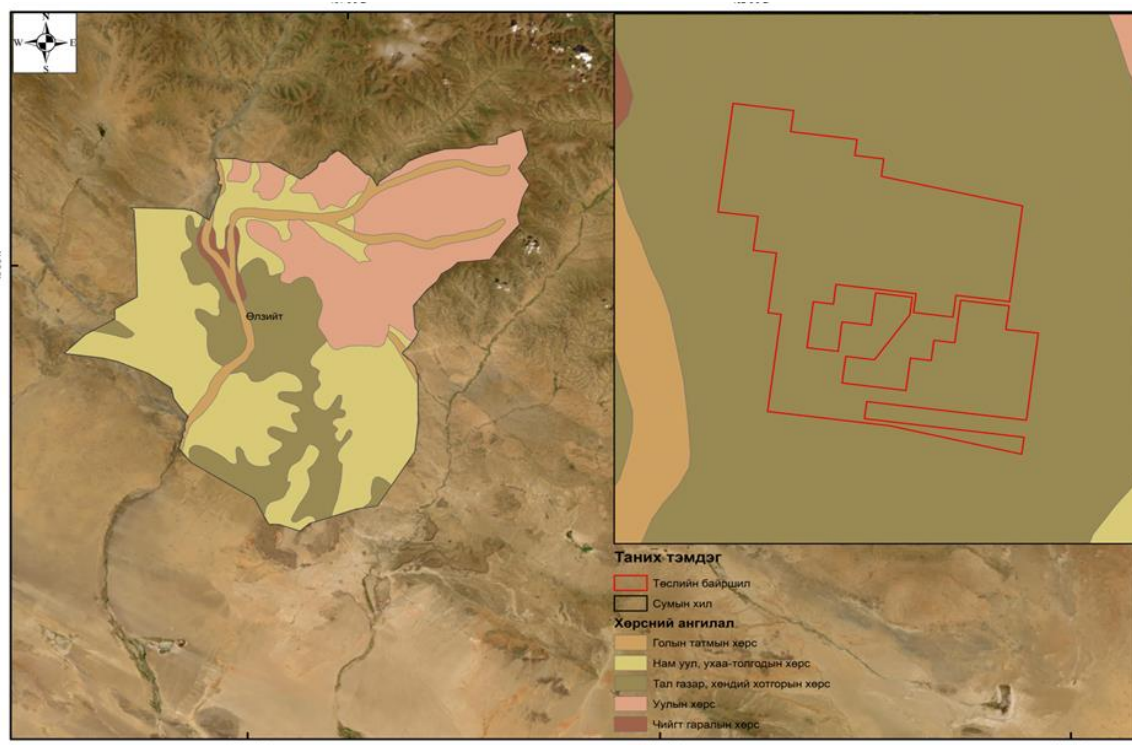
Засварын газар: Засварын газар нь сэндвичэн барилга байх бөгөөд барилгын дотоод талбайн хэмжээ нь 845м² байна. Засвар, техникийн үйлчилгээний дэд бүтэц нь машин, тоног төхөөрөмж, бусад туслах тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор техникийн үйлчилгээ, урсгал засвар, дунд засвар хийх, техникийн үйлчилгээ, засварын ажилд шаардлагатай аливаа материал, сэлбэг хэрэгсэл, түлш, тос, тосолгооны материал зэргийг хүлээн авах, хадгалах, тээвэрлэх, тавьж олгох зориулалттайгаар байгуулагдана.

2. ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ ТҮҮНИЙ ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Эдийн засгийн төлөв байдал: Тус сум урдуураа Баацагаан, баруун талаараа Бууцагаан, хойгуураа Заг, зүүн хойд талаараа Галуут, зүүн талаараа Баян-Овоо сумтай хиллэн 304377 га талбай бүхий нутаг дэвсгэр эзлэн оршино. Сум 2.5 мянган хүн амтай. Сумын төв орших Худаг шүүж нь Хангайн нурууны салбар уулсын өвөрт далайн түвшнээс дээш 2000 орчим метр өндөрт хойд өргөргийн 46 градус, зүүн уртрагийн 99 градуст оршдог. Уур амьсгал нь хангайн өврийн эх газрын эрс тэс төлөв байдалтай жилийн дундаж температур жилд -0.7° бөгөөд 1 сард -18.4° -д байдаг. Нийт мал сүргийн 78 хувийг ямаа эзэлдэг бөгөөд ноолуурын чиглэлийн Өлзийт голын улаан ямаа нь улсдаа алдартай.

Сумын ИТХ, Засаг даргын Тамгын газар, Ерөнхий боловсролын сургууль, Хүн эмнэлэг, Соёлын төв, Мал эмнэлэг, Хүүхдийн цэцэрлэг, Холбооны салбар, ХААН банкны тооцооны төв, Шатахуун түгээх станц тус суманд ажилладаг. Орон нутгаас ажиллах хүч авах боломжтой.

Хөрсөн бүрхэвч: Төслийн талбай орчим нь хөрс газарзүйн мужлалаар Говийнн их мужийн монголын өрнөд дэд бүсийн нууруудын хөндийн тойрогт хамаарна. Төслийн талбайн ойр орчим хүрэн хөрс тархана.

Зураг 5. Төслийн талбайн хөрсөн бүрхэвч

Ус зүй: Судалгааны талбайд Баруун Харгант 1962 м, Зүүн Харгант 2046,9 м, Бага Алаг уул 1898,7 м зэрэг өндөрлөгүүд байрлах ба Баруун Харгантын Арын, Баруун Харгантын Өврийн хөндий, Сангийн далайн сайр – хөндий, түүний цутгал – хуурай сайрууд Түйн голтой нийлж урсана.

Геологи-хайгуулын Баянбүрд талбайн баруун хойд үзүүрээс 3-5 км зайд Шаргалжуутын гол урсаж Түйн голтой нийлнэ.

Судалгааны талбай Түйн голын усны ай савд багтах ба голоос 500 м зайд байрлана. Гадаргын усан хангамж сайн, хүн малын ундны усны хэрэгцээг голлон худгийн усаар хангана. Булаг шандын устай. Түйн гол Хангайн нурууны өвөр энгэрээс эх авч, бусад голтой нийлж урсаад Орог нуурт цутгадаг Төв Азийн гадагшаа урсгалгүй голуудын нэгэн болно.

Түйн гол структур - геоморфологийн өвөрмөц тогтоцтой, гүн хавцал, тэвш хэлбэрийн хөндлөн огтлолтой, шаталсан эрэмбийн дэнж үүсгэсэн. Голын дундаж өргөн нь өргөн хэсэгтээ 1,0 - 1,2 км, зарим тохиолдолд түүнээс ч өргөн, үлдэц тохойролт элбэгтэй, уулын голын шинжийг хадгална. Урсгалын хурд 3-4 м/с хүрнэ. Түйн голын хурдас ихэвчлэн элс, хайрга, бул чулуунаас бүрдсэн, шаварлаг багатай, цэнгэг устай, усны чанар гидрокарбонат, кальцийн агуулгатай, хатуулаг нь 2.7 мг.экв/л, усны зарцуулалт 4.0 м³/с (Богусловский, 1963) гэж тогтоожээ.

Цаг уур: Дүүрэг нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай бүсэд багтана. Дөвөнт, Жаргалантын нуруу, Заг, Байдраг голын эх орчимд эрт сэрүү орж, өвөлдөө хүйтэн цас их орно. Агаарын температурын хэлбэлзэл 69°, зарим өвөлд -43.5° хүрдэг байхад, зундаа 25° ба түүнээс дээш байна. Жилийн дундаж хур тунадас, 276 мм, үүний 85-90% нь зуны улиралд унадаг байна. Салхи голчлон баруун хойноос, хамгийн их хурд 25 м/с хүрнэ. Ордын орчим нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай боловч ерөнхийдөө хагас цөлийн бүсэд хамаардаг хуурай уур амьсгалтай ч том голын нөлөөгөөр агаарын чийглэг нь илүү зөөлөн болж хур тунадас орох нь бусад газраас илүү байх өвөрмөгц шинж чанартай болно.

Ургамал, амьтан: Энэ бүс нутаг нь ой модгүй, зарим хэсэгтээ бутлаг болон голын хайлаас, ховроор бургасан төгөлтэй. Хотгор хонхор, нам дор газруудаар нь олон төрөл өвслөг ургамал ургана. Бүс нутгийн хойд, зүүн хойд хэсгээр Алипын нугын төрлийн ургамал зонхилох бөгөөд уулсын эгц налуу, хадархаг, өндөрлөг газруудаар нь ургамлын бүрхэвч тачир байна. Байдраг голын татам, голын тохой буланд хайлаас, бэсрэг хус, улаан бургас зэрэг модлог ургамлын цөөн төрлүүд ургана.

*Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг
ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө*

Амьтдаас таван хошуу мал, тарвага, зурам, алагдаага, туулай, үхэр оготно, үнэг, чоно, ирвэс, аргаль, янгир зэрэг зэрлэг амьтад, могой мэлхий, гүрвэл зэрэг мөлхөгчид, хөх бух, тагтаа, улаан хошуут, шаазгай, хэрээ, цохруул, ятуу болон нугас, ангир, хун, галуу, цахлай зэрэг шувууд асманы төрлийн давст нуурын жижиг загастай.

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

Агаарын чанар:

Агаар бохирдуулагч эх үүсвэрүүд:

- Бүтээгдэхүүн тээвэрлэх үеийн машины утаа тортог, замын тоос үүсэх
- Хүдэр боловсруулах үед үүсэх тоосжилт
- Барилга байгууламжийн орчмын шимт хөрс элэгдэж эвдэрснээс ургамлын нөмрөг талхлагдсанаас тоосжилт үүсэх
- Хатуу хог хаягдлыг цаг тухайд нь зайлуулаагүйгээс ялзарч муудан, үнэр орсноор агаар орчныг бохирдуулах зэрэг нөлөө үзүүлэхээр байна.

Хөрсөн бүрхэвч: Төслийн зүгээс хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт дор дурдсан сөрөг нөлөөллүүдийг үзүүлэхээр байна. Үүнд:

- Барилга байгууламжийн ойр орчмын шимт хөрс элэгдэж, эвдэрснээс ургамлан нөмрөг талхлагдах
- Ачиж тээвэрлэх үеийн машин техникийн хөдөлгөөнөөс хучилтгүй зам талбайн хөрс элэгдэж, эвдрэх
- Олон салаа зам гарган зорчих
- Машин техникийн эвдрэл гэмтлээс үүдэн тос, тослох материалын асгаралтаас хөрс, ус бохирдох
- Хог хаягдлыг төвлөрсөн цэгт хаяагүй, мөн ангилан ялгаагүйгээс болж хөрсийг бохирдуулах
- Ажилчдын ариун цэврийн газар болон хоолны газраас гарах шингэн хог хаягдлын байгууламж байхгүй, тэдгээрийн эвдрэл гэмтэл, дүүрэх зэрэг асуудлаас хөрс бохирдох

Хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөөлөл: Ажиллагсдын ихэнх нь дуу чимээ ихтэй, температурын эрс өөрчлөлттэй нөхцөлд ажиллахаар байгаа тул мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөлд хялбар өртөх магадлалтай юм. Түүнчлэн хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл, зориулалтын ажлын нормт хувцасны хангалт, ашиглалтад анхааралтай хандаагүйгээс үйлдвэрлэлийн осолд өртөх магадлалтай байна. Байгалийн гэнэтийн аюул осолд өртөх болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны дүрэм зөрчигдөх, техник хэрэгслийн элэгдэл эвдрэлээс сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.

Ургамлан нөмрөг: Хүнд машин техникийн хөдөлгөөнөөр орчны ургамлан бүрхэвч алдагдах, ажиллагсад зориудын бус замаар явах, анхаарал болгоомжгүйгээс гал түймэр гарах

зэрэг нь ургамлан нөмрөгт нөлөөлөн, түүний төрөл зүйлийн бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах (хог ургамал ихсэх), зэрэг сөрөг нөлөөллүүд үүсэж болзошгүй.

Амьтны аймаг: Төслөөс амьтны аймагт нөлөөлөх шууд нөлөөлөл байхгүй. Төсөл хэрэгжих газар тээврийн хэрэгсэл, хүний хөдөлгөөн ихсэж, дуу чимээний нөлөөлөл зэргээс жижиг амьтад дайжих, амьдрах орчин хумигдсан. Харин ногоон байгууламжийг байгуулснаар төслийн ойр орчмын талбайд тархах зарим амьтдад амьдрахад эерэг нөлөөлөл үзүүлж болох юм.

Нийгэм эдийн засаг: Төслийн үйл ажиллагаанаас нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл бага ба аливаа болзошгүй нөлөөлөл нь хүний анхаарал, болгоомжгүй, хариуцлагагүй үйл ажиллагаанаас шалтгаална.

Төсөл хэрэгжих хугацаанд аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар, нийгмийн даатгал болон эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл, авто машин болон өөрөө явагч механизмын албан татвар, эдэлбэр газар ашигласны төлбөр болон бусад татвар төлбөрийг улс болон орон нутгийн төсвийн санд оруулах бөгөөд төсөл хэрэгжсэнээр орон нутагт шинэ ажлын байр нэмэгдэх боломжтой юм.

4. 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө нь төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн байгаль орчныг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх, төсөл хэрэгжих орчинд бий болж болзошгүй сөрөг үр дагаврыг хянах, илрүүлэх үндсэн зорилго бүхий эрхзүйн баримт бичиг юм.

Энэхүү төлөвлөгөөг боловсруулахдаа байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг үндэслэн байгаль орчныг хамгаалах талаар авах удирдлага зохион байгуулалтын болон сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээ, уг төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хугацаа, хөрөнгө зардлыг бодитойгоор тооцож тусгах зорилт тавилаа.

Мөн Монгол улсын “Байгаль орчныг хамгаалах тухай” болон “Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай” хуулиуд, Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын тушаалаар батлагдсан 2019 оны А/168 тоот “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”, Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт, мөн нарийвчилсан үнэлгээний үр дүн зэргийг үндэслэл болголоо.

Байгаль орчинд бага сөрөг нөлөөтэй үйл ажиллагаа явуулахын тулд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

- Байгаль орчны бохирдолоос сэргийлэх, байгаль орчинд учрах нөлөөллийг хамгийн бага байлгахад анхаарах
- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж, бусад холбогдох хууль, дүрэм, журам, стандартуудыг мөрдлөг болгон ажиллах
- Байгаль орчныг хамгаалах, ажилчдын аюулгүй байдлыг хангах үүднээс ажилчдад сургалт зохион байгуулах
- Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлуулж, төлөвлөгөөний дагуу мониторинг, хяналт-шинжилгээ хийлгэх
- Компанийн ажилтнууд, нутгийн иргэд болон сонирхогч талуудад байгаль орчны асуудлыг нээлттэй, шударга, ил тод байлгах

*Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг
ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө*

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний ажилд 6000000 төг зарцуулахаар төлөвлөж тухайн ажлуудын хэмжээ, гарах үр дүн, хариуцах эзэн, баримталж ажиллах аргазүй, стандарт, холбогдох хууль тогтоомжийг тусгаж, зардлын задаргааг тусгав.

Хүснэгт 9. 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний зардлын задаргаа

№	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө	Нийт зардал /мян.төг/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөө	2,000.0
2	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
4	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	1,500.0
5	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах төлөвлөгөө	-
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	500.0
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	1,300.0
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	210.0
9	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	300.0
10	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	200.0
2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал		6,000.0

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Би Эс Ай” ХХК-ийн “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний явцад тогтоогдсон төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, үр дагаврыг арилгах арга хэмжээ, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, зарцуулах төсөв, баримтлах эрх зүйн баримт бичиг зэргийг нэгтгэж доорх хүснэгтэд тусгалаа.

Хүснэгт 10. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал мян.төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрхзүйн баримт, стандарт
АГААРЫН ЧАНАР									
1	Төсөл хэрэгжих талбайд олон тооны том оврын машин зорчих ба тэдгээрээс агаарт их хэмжээний	10 м/с-ээс дээш хүчтэй салхитай үед олборлолтын үйл ажиллагааг түр зогсоох	Уурхайн ашиглалтын талбайд	-	-	-	Үйл ажиллагааны зардлаар	2025 онд	Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль; Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2008 Бензин хөдөлгүүртэй
2	тоосжилт үүсэх	Уурхайн дотоод, гадаад тээврийн замыг шаардлагатай үед чийгшүүлж усалгаа хийх	Уурхайн ашиглалтын талбайд	-	-	-	1.000.0	2025 онд	

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

		Нефтийн бүтээгдэхүүн хадгалах технологийн горимыг чанд мөрдөж ажиллах, асгаралт болсон тохиолдолд саармагжуулах арга хэмжээг яаралтай авах, саармагжуулах хэрэгслийг талбайд бэлэн байлгах							авто машин-Утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга MNS 5013:2009 Дизель хөдөлгүүртэй
3		Тээвэрлэлтийн үед хурдны хязгаар тогтоох (40 км/цагаас хэтрэхгүй байх), тэмдэг, тэмдэглэгээ байршуулах	Төслийн талбай	-	-	-	500.0	2025 онд	авто машин-Утааны тортогжилтын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга MNS 5014:2009
4		Тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд (MNS 5013:2003 бензин хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид, MNS 5014:2003 дизель хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид) болон Олон улсын	Төслийн талбайд	-	-	-	Үйл ажиллагааны зардлаар	2025 онд	

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

		холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу хяналт хийж, түүнд нийцүүлэх							
5		Ашиглагдаж буй машин техникээс ялгарах хорт утааг стандартын түвшинд байлгах, агаар бохирдуулсны төлбөрийг төлөх, техникийн үзлэг, засвар үйлчилгээг тогтмол хийж байх	Төслийн ажиллагсад	-	-	-	Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээнд тусгасан	2025 онд	
6	Хог хаягдлыг тусгайлан бэлдсэн цэгт хаяагүй, тогтсон хугацаанд ачуулж, ариутгал хийгдээгүйгээс орчны агаар бохирдох	- Хог хаягдал хаях зохих шаардлага хангасан битүүмжлэлтэй, хог хаягдлыг ангилан ялгах боломжтой хогийн сав байрлуулах - Хогийн цэгийг тогтмол хугацаанд ариутгах	Төслийн явцад	-	-	-	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан	2025 онд	
ГАЗРЫН ГАДАРГА, ХӨРСӨН БҮРХЭВЧ									
7	Автомашин хөдөлгөөн зэргээс хөрс элэгдэл, эвдрэл	Олборлолт нэмэгдэх бүрт шимт хөрсийг хуулж, тусгай талбайд стандартын дагуу	Төслийн талбай	-	-	-	Үйл ажиллагааны зардлаар	2025 онд	Газрын тухай хуулийн 50-р зүйл 50.1.1 дэх заалт.

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	үүсэхээс гадна хог хаягдал, бохирын шингэн алдагдсанаас хөрсөнд бохирдол үүсч болзошгүй.	байршуулж, элбэржүүлж хамгаалах							MNS 5917:2008 Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага
8		Хог хаягдлыг зориулалтын саванд хадгалж, сумын нэгдсэн хогийн цэгт сар тутам зөөвөрлөн хаяж байх	Төслийн явцад	-	-	-	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан	2025 онд	MNS 5918:2023 Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага
9		Замын усалгааг тоосжилт ихтэй үеүдэд хийж байх	Төслийн талбай	-	-	-	Агаарын чанарын хэсэгт тусгасан	2025 онд	
10		Төсөл хэрэгжих талбай, түүний орчимд хог хаягдал хаяхгүй байх, төслийн талбайн гадна газрын гадарга, хөрсийг эвдэхгүй, хөндөхгүй байх арга хэмжээг хэрэгжүүлж байх	Төслийн талбай	-	-	-	Үйл ажиллагааны зардлаар	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	
ГАДАРГЫН БА ГАЗРЫН ДООРХ УСНЫ НӨӨЦ									
11	Усны нөөц багасах, түвшин буурах	Ус ашиглах гэрээг холбогдох байгууллагатай байгуулах	Төслийн явцад	-	-	-	Үйл ажиллагааны зардлаар	2025 онд	Усны тухай хууль, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт” MNS 4586:1998.
12	Машин механизмийн шатахуун, түлш,	Уурхай ажил явагдах нийт хугацаанд ШТМ болон хорт хаягдал	Төслийн явцад	-	-	-	500.0	2025 онд	

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	тос асгарах /ШТМ/, улмаар хөрсөөр нэвчин гүний усны чанар стандарт өөрчлөгдөх	асгарахаас сэргийлэх тэдгээрийг ил задгай хаяхгүй байх ШТМ хөрсөнд шууд асгарсан тохиолдолд түүнийг саармагжуулах, зайлуулах арга хэмжээг авч ажиллах							
АМЬТНЫ АЙМАГ									
13	Хог хаягдлыг амьтанд хоргүйгээр шийдвэрлэх	Хог хаягдалыг ил задгай хаяж хүнд ойромсог амьдардаг, хог хаягдлын индикатор амьтад үржих, хордох нөхцөл бүрдүүлэхгүй байх	Хог хаягдлын хүрээнд	-	-	-	Хог хаягдлын мененжменти йн зардалд	2025 онд	Хог хаягдлын тухай хууль 2017 он Амьтны тухай хууль 2012 он
14	Хөрсөнд үүрлэдэг жижиг хөхтөн амьтад, бусад шавж зэрэг амьд биетүүдийн амьдрах орчин алдагдах, сүйтгэгдэх	Уурхайн эдэлбэрээс бусад эрүүл талбайд газар ухаж, амьтдын үүр нүх сүйтгэхгүй байх, ажиллагсдад байгаль орчныг хамгаалах сургалт зохион байгуулах	Хог хаягдлын хүрээнд	-	-	-	Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээнд тусгасан	2025 онд	
УРГАМЛАН НӨМРӨГ									
15	Ил уурхайгаас хуулах хөрсийг автосамосвалаар тээвэрлэх ба	Уурхайн авто замуудыг дулааны улиралд болон тоос ихээр босох үед	Төслийн талбай	-	-	-	Агаарын чанарын хэсэгт тусгасан	2025 онд	Газрын тухай хуулийн 50-р зүйл 50.1.1 дэх заалт.

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	хүнд даацын машин механикийн нөлөөгөөр ургамлан нөмрөг талхлагдах, ургах чадвараа алдах	усалгаа хийж чийгшүүлэх зэрэг арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх							MNS 5917:2008 Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага
16	Шатах тослох материал болон нефтийн бүтээгдэхүүний асгаралтаас ургамлан нөмрөг бохирдох	Нефтийн бүтээгдэхүүн хадгалах технологийн горимыг чанд мөрдөж ажиллах, асгаралт болсон тохиолдолд саармагжуулах арга хэмжээг авах, саармагжуулах хэрэгслийг төслийн талбайд бэлэн байлгах	Төслийн талбай	-	-	-	Агаарын чанарын хэсэгт тусгасан	2025 онд	MNS 5918:2023 Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага
17	Уурхайн гал тогоо, угаалгаас гарах шингэн хаягдал, мөн хоолны үлдэгдэл, хог хаягдал зэргийн нөлөөгөөр ургамлан нөмрөг бохирдох	Ахуйн гаралтай шингэн хаягдлыг зориулалтын талбайд түр хадгалж био бэлдмэлээр тогтмол ариутгах, цаашид байгаль орчинд халгүй зайлуулах арга хэмжээг сонгон хэрэгжүүлэх	Төслийн талбай	-	-	-	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан	2025 онд	
Нийт мян.төг			2.000.0						

6. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 11. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хамрах нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал /мян.төг/	Нийт зардал /сая.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрхзүйн баримт бичиг, стандарт аргачлал
1	Техникийн нөхөн сэргээлтийн гол зорилго нь биологийн нөхөн сэргээлт хийхэд зориулсан овоолгын талбайг тэгшлэх, уурхайн ашиглагдсан орон зайг хөрс шороогоор дүүргэх, хэлбэржүүлэх зэргээр стандартын шаардлагын түвшинд засаж тэгшлэх, нөхөн сэргээлт хийх талбай дээр машин, техник явах зам харгуй гаргах, нөхөн	Ашиглагдсан орон зай, ухаш болон овоолгын гадаргууг хэвгийжүүлэн тэгшлэх овоолгын хажууг хэвгийжүүлж, дэвсгэгжүүлэх шимт хөрсний овоолгыг хадгалах, хамгаалах	-	-	үйл ажиллагааны зардлаар	-	-	MNS 5918:2023 Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 5917:2008 Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага
2		Монгол улсын ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд төслийн талбайд 50 ш мод тарих	-	50 ш	1.500.0	-	-	

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

	сэргээсэн талбайг үерийн аюулд өртөхөөс хамгаалсан суваг, шуудуу, инженерийн байгууламжийг барьж байгуулах ажил юм.							
Нийт дүн, мян.төг			1.500.0					

7. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗЫН БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 12. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ

№	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал /сая.төг/	Нийт зардал /сая.төг/	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрхзүйн баримт бичиг, стандарт аргачлал
1	Мэргэжлийн байгууллагын зөвлөгөө, дүгнэлтийг үндэслэн зэрлэг амьтдыг хамгаалах биотехникийн арга хэмжээ	Төслийн талбайд	-	-	үйл ажиллагааны зардлаар	2025 онд	MNS 5914:2015, MNS 4597:2013

	төлөвлөж хэрэгжүүлэх						
Нийт дүн, мян.төг				-			

8. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн хүрээнд нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагаа хийгдэхгүй тул 2025 оны БОМТ-д нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ тусгагдаагүй болно.

9. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус төслийн талбайд одоогоор түүх, соёлын дурсгалт зүйл илрээгүй байна. Тус төслийн үйл ажиллагааны явцад археологи, палеонтологийн олдвор, түүх соёлын дурсгалт зүйлс илэрвэл үйл ажиллагаагаа түр зогсоож энэ тухай сум, дүүргийн засаг дарга, цагдаагийн болон уг асуудлыг эрхэлсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагад нэн даруй мэдэгдэх ба цаашид Монгол улсын “Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль” болон бусад холбогдох хууль тогтоомжыг мөрдөн ажиллах шаардлагатай.

10. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төсөл хэрэгжснээр байгаль орчин болон ажиллагсдын эрүүл мэндэд тодорхой хэмжээгээр сөрөг нөлөө үзүүлдэг тул сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах чиглэлээр дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 13. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Болзошгүй осол, саатал, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх, байгалийн гамшиг	Техник, технологийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах, Машин техникийн үйлчилгээ засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших	Төсөл хэрэгжих үед	-	Үйл ажиллагааны зардлаар		2025 онд	Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
2		Галын болон байгалийн аюул гамшгаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, зохион байгуулах	Төсөл хэрэгжих үед	-	Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээнд тусгагдсан		2025 онд	
3		Ажилтан албан хаагчдад сургалт зохион байгуулах, аюулгүй ажиллагааны талаарх мэдээллийг өгч байх, самбартай байх	Төсөл хэрэгжих үед	-	Удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээнд тусгагдсан		2025 онд	
4		Болзошгүй аюул ослын үед ашиглах багаж хэрэгсэл холбооны хэрэгсэлтэй болох / Гал унтраах багаж хэрэгсэл, элс, шороо, хүрз цэвэрлэгээний бодис, холбооны хэрэгсэл гэх мэт /	Төслийн ажилчдын хүрээнд	-	400.0	400.0	2025 онд	

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

5		Байгаль орчныг хамгаалах талаар сургалтыг жилд 1 удаа зохион байгуулах	Төсөл хэрэгжих үед	-	100.0	100.0	2025 онд	
Нийт зардал (мян.төг)				500.0				

11. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагаанаас үүссэн хог хаягдлыг зайлуулахдаа дараах дэс дарааллыг баримталж ажиллана.

- Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилах, бууруулах
- Хаягдал бүтээгдэхүүнийг дахин ашиглах (шаардлагатай бол сэргээн зассаны дараа)
- Алдаатай хаягдал бүтээгдэхүүнийг дахин боловсруулах, засварлах

Хүснэгт 14. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Хатуу хог хаягдал	Ахуйн хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх, хаягдалын цэгийг стандартын шаардлагад нийцүүлэн битүүмжлэл сайтай хийх, хаягдлыг богино хугацаанд нутаг дэвсгэрээс зөвшөөрөгдсөн цэг рүү зайлуулах	Төслийн талбайн бүх барилга байгууламжуудад	-	500.0	-	500.0	2025 он	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1.энэ хуулийн 9.1.3-т заасан журмын дагуу энгийн хог хаягдлаа ангилан ялгах;
2		Хаягдал тос масло цуглуулах, тээвэрлэх эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу хаягдал тос маслыг нийлүүлэх							
3		Хог хаягдлын түр хадгалах цэгийг ангилан ялгах, битүү тагтай, хог хаягдал салхиар хийсч тарахааргүй байхаар сайжруулах							

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

4		Хог хаягдлын хор уршиг, ангиалан ялгах талаар ажиллагсдад сургалт явуулах, хог хаягдлын мэдээллийн сангийн бүртгэл хөтлөх	Төслийн ажиллагсад	-	150.0	-	150.0	2025 он	
5	Шингэн	Гал тогоо, хог хаягдлын цэг, 00-ийн ариутгал халдваргүйжүүлэлт	Төслийн талбайд	-	300.0	-	300.0	2025 он	
	Нийт мян.төг		1,300.0						

12. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Тухайн төслийг хэрэгжүүлснээс үүдэн байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг тухай бүр илрүүлэх, бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал, шинээр үүсэн бий болсон нөхцөл байдалд ажиглалт, хяналт явуулах үйл ажиллагааны удирдамжийг “Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр” гэнэ.

Хүснэгт 15. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээний байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал (мян.төг)	Нийт зардал (мян.төг)	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
1. Хөрсний бохирдол								
1	Хөрсний химийн шинж чанар, механик бүрэлдэхүүн	Хөрс элэгдэл эвдрэлд орох, үржил шимээ алдах, гадаргын унаган хэлбэр өөрчлөгдөх	Төслийн талбайд 1 цэг сонгох	2025 он	Жилд 1 удаа	35.0	35.0	Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ. (2008). Монгол улсын стандарт - MNS 5850:2008. Улаанбаатар.

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

2	Хүнд металлын агууламж	Хөрс түлш, шатах тослох материалаар бохирдох	Төслийн талбайд 1 цэг сонгох	2025 он	Жилд 1 удаа	35.0	35.0	Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох арга. (1991). Монгол улсын стандарт - MNS 3310:1991. Улаанбаатар.
3	Хөрсний эрүүл ахуйн шинжилгээ хийлгэх	Төслийн талбайн хог хаягдал, шингэн хог хаягдалаар бохирдох	Төслийн талбайд 1 цэг сонгох	2025 он	Жилд 1 удаа	40.0	40.0	Хөрсний чанар. Хөрсөнд эрүүлзүйн нян судлалын шинжилгээ хийх арга. (2012) MNS 6341:2012. Улаанбаатар. Хөрс. Гэдэсний бүлгийн нян ,гэдэсний бүлгийн халуун даадаг нян болон байж болох E.Coli-г илрүүлэх арга. (2004) MNS 5367:2004. УлаанбаатарMNS 5850:2008 Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
2. Усны хяналт шинжилгээ								
4	Усны чанар рН, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), усны ерөнхий болон хүнд металлын шинжилгээ	Төслийн талбайд	Унд ахуйн ус хангаж буй гүний худгаас	2025 он	Жилд 1 удаа	90.0	90.0	MNS (ISO) 4867:1999 Усны чанар. Дээжийг боловсруулах, хадгалах зөвлөмж MNS 4586:1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS (ISO) 5667-14:2000 Гадаад орчны уснаас сорьц авах болон тээвэрлэх, гарын авлагын зөвлөмж MNS 13.060.50 Усны чанарын стандарт

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

								MNS 0900 : 2005 Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт
Нийт зардал мян.төг					200.0			

13. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагааны туршид байгаль орчинд хамгийн бага сөрөг нөлөөтэйгээр үйл ажиллагаа явуулах үүрэг хүлээж, мэргэжлийн боловсон хүчнээс бүрдсэн байгаль орчны асуудал хариуцсан байгаль орчны алба байгуулах ба төслөөс үзүүлж байгаа сөрөг нөлөөллүүдийг бууруулах, арилгах, байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ авч ажиллах боловч төслийн удирдлагын хэмжээнд онцгойлон анхаарч хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүд байна. Байгаль орчны асуудал нь зөвхөн байгаль орчны ажилтан, мэргэжилтэнүүд анхаарал хандуулах биш захирлаас эхлээд тогооч, цэвэрлэгч, жолооч гээд үйлдвэрийн бүхий л ажилтануудын анхаарал хандуулах чухал асуудал юм.

Хүснэгт 16. БОМТ-ийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Нэгжийн өртөг мян.төг	Зардал мян.төг	Хугацаа
1	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх шинэчлэн засварлах	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Дотоод зохион байгуулалтаар		2025 он
2	Байгаль орчныг хамгаалах, осол аваар, гал түймэр, усны аюул мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаар сургалт, зохион байгуулах	Төсөл хэрэгжих хугацаанд		200.0	2025 он
3	Ажилчдын эрүүл мэндийн байдалд анхаарал хандуулан, хордлого тайлах, чанартай хүнсээр хангаж байх	Төсөл ажилчдын хүрээнд	Дотоод төлөвлөлтөөр		2025 он
4	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОУАӨЯ-д хүргүүлэх	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Дотоод зохион байгуулалтаар		Жил бүрийн 11 сард

Баянхонгор аймгийн Өлзийт сумын нутагт байрлах “Баруун харганат” нэртэй алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

5	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн нөхцөл сайжруулах арга хэмжээний дотоод төлөвлөгөөг гарган ажилчдыг дагаж мөрдүүлэх	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Дотоод төлөвлөлтөөр	2025 он
6	Яаралтай анхны тусламжид шаардлагатай эм тариа, багаж хэрэгсэлд зарцуулах зардал	Төсөл ажилчдын хүрээнд	200.0	2025 он
Удирдлага, зохион байгуулалтын чиглэлээр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт зардал			300.0 мян.төг	

14. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төсөл хэрэгжүүлэгч жил бүр Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаар байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад тайлан хүргүүлэх ба байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, орон нутгийн байцаагч, бүх шатны Засаг дарга, байгаль орчны төрийн бус байгууллагад тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг хагас жил тутамд хүргүүлнэ. Мөн төсөл хэрэгжиж буй нутаг дэвсгэрийн дүүргийн иргэдийн хуралд Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаар танилцуулгыг хагас жил тутамд хийж байх шаардлагатай болно.

Хүснэгт 17. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөө

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оршин суугчид, оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Зохион байгуулах албан тушаалтан	Зохион байгуулах газар
Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага	Цахимаар	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг хянуулах	2025.он	200.0	“Би Эс Ай” ХХК-ийн байгаль орчны мэргэжилтэн	Цахимаар
Нийт		-				